

ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๓๖๕๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	จำนวน ๑ ชุด
๒. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	จำนวน ๑ ชุด
๓. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	จำนวน ๑ ชุด
๔. ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	จำนวน ๑ ชุด
๕. รายงานสรุปการรับฟังความคิดเห็น	จำนวน ๑ ชุด
๖. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น	จำนวน ๑ ชุด
๗. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ขอเสนอเรื่องร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๑๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ว่าพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้งขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ และเห็นว่ามาตรา ๑๒ (๑๑) บัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับมีลักษณะทำนองเดียวกันกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งที่ศาลวินิจฉัยแล้ว สมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๑) ทั้งอนุมาตราให้มีความเหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

/๑.๒ ศาลรัฐธรรมนูญ...

๑.๒ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๗ - ๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ โดยศาลรัฐธรรมนูญได้มีมติเสียงข้างมากวินิจฉัย (๕ : ๓) ว่าพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ โดยกำหนดคำบังคับให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัย และมีมติเอกฉันท์ว่าสมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. บทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๑) ทั้งอนุมาตราให้มีความเหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ จึงต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ โดยจัดทำร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๓.๑ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้าน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑๑) (๑๑ ทวิ)) เนื่องจากการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และการจำกัดสิทธิของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในส่วนของกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งทุกระดับและประมวลกฎหมายยาเสพติดยังไม่มี ความเหมาะสม โดยไม่ระบุฐานความผิดและไม่กำหนดระยะเวลาของการลงโทษ ทำให้ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดดังกล่าวในทุกกรณี ต้องถูกจำกัดสิทธิในการได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตลอดชีวิต ซึ่งการไม่จำแนกประเภทการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุซึ่งไม่ได้สัดส่วนกัน สมควรแก้ไขมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น ไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

/๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติ...

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านโดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ (๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ” (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑/๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

“ (๑๑/๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และพ้นโทษยังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันสมัคร ” (ร่างมาตรา ๔)

(๓) ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้ซึ่งสมควรจะเป็นว่าผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๒๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๑/๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๔)” (ร่างมาตรา ๕)

(๔) ให้เพิ่มบัญชี ก และบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นบัญชี ก และบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ (ร่างมาตรา ๖)

บัญชี ก กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑)

(ก) ประมวลกฎหมายยาเสพติด ในฐานะความผิดเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า

(ข) กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ในฐานะความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้

(ค) กระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งทุกระดับ

(ง) กฎหมายว่าด้วยการพนัน ในฐานะความผิดเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก

(จ) กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในฐานะความผิดค้ามนุษย์ โดยเป็นธุระจัดหา ซื้อมา จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขังจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำบุคคล

/ด้วยเหตุที่...

ด้วยเหตุที่อยู่ในภาวะ อ่อนด้อยทางร่างกาย จิตใจ การศึกษา หรือทางอื่นใดโดยมิชอบ ชูเชิญว่าจะใช้ กระบวนการทางกฎหมายโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด ในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือเป็นธุระจัดหา ชื่อ ขยาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(ฉ) กฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน ในฐานความผิดกู้ยืมเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน โดยเป็นผู้โฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า ในการกู้ยืมเงินตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน ให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วย ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้โดยที่ตนรู้ หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงิน จากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียง ที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป

บัญชี ข กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑)

(ก) ประมวลกฎหมายที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์

(ข) กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ในฐานความผิดเกี่ยวกับการครอบครองไม้หวงห้ามยังมีได้แปรรูป โดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย

(ค) กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ในฐานความผิดเกี่ยวกับการยึดถือครอบครอง ทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ

(ง) กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ในฐานความผิดเกี่ยวกับการครอบครอง การเพาะพันธุ์ การค้า การนำเข้าส่งออก ซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือสัตว์ป่าอันตราย และซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว

(จ) กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ ในฐานความผิดเกี่ยวกับการยึดถือหรือครอบครอง ที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เดิม ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ

(ฉ) กฎหมายว่าด้วยศุลกากร ในฐานความผิดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากร เข้ามาในราชอาณาจักรหรือส่งออกของดังกล่าวไปนอกราชอาณาจักร หรือนำของเข้าเพื่อการผ่านแดน หรือการถ่ายลำโดยหลีกเลี่ยงข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้น

(ช) กฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ ในฐานความผิดการข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น หรือการแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ

/(๕) มิให้นำ...

(๕) มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๑) และ (๑๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๗)

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุนิน ชาญวีรกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องที่

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๒๙๘๓๐๓